

narna ha betydelse för varuförmedlingen med övriga Europa. Järnvägsnätet är ganska omfattande (2,654 km 1923), samtliga järnvägar tillhöra staten. Viktigaste linjer äro: bulgariska delen (Caribrod—Svilengrad) av orientbanan till Konstantinopel, linjerna Sofia—Pleven—Šumen—Varna med grenar till Donauhamnarna och över Balkan till Stara Zagora, Filippopel—Burgas, Sofia—Küstendil.

Mynt, mått och vikt. B:s mynt räknas i *leva* (1 leva = 1 frane), delad på 100 *stotinki* (centimer). År 1924 var medelvärdet 665—660 leva = 1 pd st. Metersystemet är gällande.

Finanser. Budgeten för räkenskapsåret 1924—25 upptager utgifterna till 6,6 milliarder leva, därav till statsskuld 1,2 milliarder. Utrikes statsskulden var 30 sept. 1924 773,501,323 francs och 575,000,000 guldfrancs, 24,967,042 guldeleva och 97,500,000 mark; inrikesskulden 4,143,744,144 leva.

Försvarsväsen. Före världskriget var härvasendet grundat på allmän värnplikt. Tjänstetiden räckte från 20:e till 46:e levnadsåret. Tjänstgöringstiden var 2 år för infanteriet och 3 år för specialvapnen. Armén bestod av 9 fördelningar med tills. 36 inf.-reg. a 2 batalj., 11 kav.-reg.; 9 fältart.-reg., 3 bergsart.-reg., 3 fälthaubitsbatt., 3 belägringsart.-grupper jämte ingenjör- m. fl. trupper; fredstyrkan var omkr. 3,900 officerare och omkr. 55,700 man. Vid mobilisering beräknades hären uppgå till omkr. 400,000 man. Under världskriget svällde den ut ytterligare och var i sept. 1918 omkr. 877,000 man, alla grader och kategorier sammanräknade. I fredsfördraget 27 nov. 1919 i Neuilly bestämdes, att B:s hela militära styrka för framtiden icke fick överskrida 20,000 man, officerare och underofficerare däri inbegripna; värnplikt får ej tillämpas, utan manskapet skall anställas blott genom frivilligt åtagande och för en tid av minst 12 år. I syfte att alldeles förekomma bildandet av en reserv äro alla övningar, liknade dem, som förut bedrivits på värnpliktens grund, förbjudna. Förutom armén får i B. finnas gendarmeri, polismän, beväpnade tullsoldater och skogsvaktare m. fl. till ett antal av högst 10,000 samt högst 3,000 man gränstrupper. Enär blott frivillig anställning får förekomma, har armén ej kunnat hållas uppe vid den medgivna styrkan. Sjöstridskrakterna utgöras enligt fredsfördraget av högst 4 torpedbåtar och 6 motorbåtar, vilka icke föra torpeder och blott äro avsedda för patrullering m. m. i Donau och längs Svartahavskusten. Ingen militär lufttjänst är tillåten. Tillverkning av vapen och ammunition får ske blott i en under statens kontroll stående fabrik. M. B.-dt.

Författning och förvaltning. B. är enl. författningen av 1879, vilken undergått revision 1893 och 1911; ett ärfligt, konstitutionellt konungarrike. Konungen utövar den verkställande makten; i fråga om lagstiftningen har han veto- och sanktionsrätt gentemot parla-

mentets beslut. Den lagstiftande makten innehaves främst av nationalförsamlingen (sobranjen). Denna består av medlemmar, som väljas genom allmän rösträtt för fyra år; rätt att upplösa representationen tillkommer emellertid konungen. I vissa särskilda fall, såsom vid författningsändringar och val av ny konung, skall en särskild representation (stora sobranjen) sammankallas; denna består av dubbelt så många medlemmar som den vanliga men väljes ungefär på samma sätt. — Vid konungens sida utövas den verkställande makten av ett kabinett på 9 medl. (utrikes- och krigsminister, inrikes-, justitie-, handels-, finans-, arbets-, kommunikations-, undervisnings- och jordbruksminister). En egendomlighet är, att ministrarna kunna åtalas såväl av konungen som av representationen inför en särskild riksrätt. H. T.-n.

B. är administrativt delat på 15 departement (*okrug*): Burgas, Küstendil, Mastanly, Pašmakly, Petric, Pleven, Plovdiv (Filippopel), Ruse, Sofia, Stara Zagora, Šumen, Trnovo, Varna, Vidin, Vraca (jfr kartskiss), vart departement ytterligare delat på distrikt (*okolija*). Departementet styres av en prefekt men deltar i förvaltning och beslut genom ett råd. Lands- och stadskommuner åtnjuta likaledes vidsträckt självstyrelse.

Rättsväsen. Rättskipningen handhaves av fredsdomare för smärre mål, däröver första instansens domstolar (departementsdomstolar), tre appellationsdomstolar (Sofia, Filippopel, Ruse) samt kassationsdomstol i Sofia.

Flaggan är delad i tre lika höga horisontala fält, uppifrån räknat vitt, grönt och rött.

Historia. 1. De bulgariska rikena under medeltiden. Det nuvarande B. var i äldsta kända tider bebott av trakiska stammar, underkuvades av romarna och tillhörde sedan provinserna *Moesia* och *Thracia*. Det översvämmades och befolkades under folkvandringarna, särskilt från början av 500-talet, av slaver. Med dem följde, bland andra folk av mongolisk stam, skaror av bulgarer (se d. o.), som under Isperich (Asparuch) grundade det första bulgariska riket (679—1018). Medan bulgarerna gävo sitt namn åt det erövrade landet och dess slaviska invånare, antogo de däremot dessas språk och seder så fullständigt, att de efter ett par århundraden fullständigt uppgått bland dem, kvarlämnande blott obetydliga spår av sina ursprungliga stamegendomligheter. B. utvidgade under ständiga strider sina gränser, och i dess kaner funno de östromerska kejsarna farliga motståndare. Boris (reg. omkr. 852—888, d. 907) lät 865 döpa sig, ställde sig under den grekisk-katolska kyrkan och mottog därifrån en ärkebiskop. Under Boris' son Simeon (893—927), som (först bland slaviska furstar) kallade sig tsar, inföll det gamla B:s glansperiod. Han förde lyckosamma krig med de grekiska kejsarna och behärskade dessutom